

Primjeri namjernog nasilja tijekom neolitika na tlu Hrvatske

Godišnji skup Srpskog arheološkog društva
30.5.-1.6.2019., Negotin

Mario Novak¹, Dinko Tresić Pavičić², Mario Carić¹, Ivor Janković¹

¹Institut za antropologiju, Zagreb, Hrvatska

²Kaducej d.o.o., Split, Hrvatska

Српско археолошко друштво

Музеј Крајине Неготин

СРПСКО АРХЕОЛОШКО ДРУШТВО

XLII СКУПШТИНА И ГОДИШЊИ СКУП

Неготин, 30. мај – 1. јун 2019. године

Програм, извештаји и апстракти

микрострија, што упућује на закључак да су се људи у мезолиту хранили много абразивнијом храном од људи у неолиту. Овакав резултат може бити резултат промене у врсти и начину обраде хране у неолиту.

Марио Новак, Институт за антропологију, Загреб, Хрватска
Динко Тресих Павичић, Кадуцеј д.о.о., Сплит, Хрватска
Марио Царић, Институт за антропологију, Загреб, Хрватска
Ивор Јанковић, Институт за антропологију, Загреб, Хрватска

ПРИМЕРИ НАМЕРНОГ НАСИЉА ТОКОМ НЕОЛИТА НА ПОДРУЧЈУ ХРВАТСКЕ

У раду ће бити представљени резултати најновијих биоархеолошких истраживања људских скелетних остатака из периода неолита са подручја Хрватске, с посебним фокусом на локалитете у оквиру којих су пронађени директни докази о присутности намерног насиља, како у облику археолошких артефаката, тако и у облику трагова на костима.

Уз преглед досадашњих истраживања појаве насиља на подручју Хрватске током неолита/енеолита биће споменути и слични примери са подручја средње Европе, најпре случајеви масовних гробница из раздобља културе линеарно-тракасте керамике (ЛБК). Посебна пажња биће посвећена анализи археолошког контекста сваког од налазишта, обзиром да су у неким случајевима жртве насиља покопане другачије од остатка популације. Уз све наведено, биће презентовани и најновији радиокарбонски датуми као и резултати анализе стабилних изотопа азота (N) и угљеника (C) који су спроведени на анализираним локалитетима. Скелетни докази о намерном насиљу током неолита у Хрватској најчешће се огледају у облику анте- и периморталних повреда на глави и дугим костима горњих и доњих екстремитета као што су ударци тупим предметом и посекотине, али и трауме настале деловањем пројектила. Резултати биоархеолошких анализа скелетних остатака из Хрватске показују да су жртве намерног насиља у највећој мери били одрасли мушкарци, што указује на могућност да је насиље, посебно оно организованог типа, било уско специјализована делатност резервисана за мушкарце.